

**Bà tôi mất sớm vì lâm trọng bệnh. Cha tôi đi bôn đởi kháng chiến chống Pháp, làm quân báo trung đoàn 18, trong một lần đi đĩu tra tình hình đồn Phú Hoà (Lộc Thu, Quảng Bình) bị địch phục kích và hy sinh. Năm đó, tôi mới lên ba tuổi, mẹ tôi đã xin phép ông đi theo người đàn ông khác. Ông nuôi tôi từ đó.**

Suốt ngày ông cặm cũi ngoài vườn, nhiều lúc thâm vào đêm. Tôi là niềm an ủi lớn nhất của ông, còn có niềm vui với ông nữa là con chim cu gáy. Ông đem con chim về và mang qua hai mùa lúa mà nó thu hoạch được và cách dạy của ông đến nỗi. Ban mai mất trí nhớ của nó đã "gù gù" tiếng kêu như tiếng người thì thầm. Nhưng buổi ông đi vắng, tôi bắt thóc gạo cho nó nhúng nó cho đến khi nhìn thấy có ý thức đi và không chịu ăn. Đến lúc ông về nó vẫn gáy giòn giã và ngúc ngúc liên tục như chào mừng rồi đến đêm như ăn tối hàng ngày. Nhà có lúc thiếu gạo, nhưng dẫu đi đâu ông bao giờ cũng có bắt thóc, mảy lông vịt và những hạt gạo xanh. Ngày mùa ông đi bắt thóc ruộng, đãi sạch đất, còn lại những hạt sạch, vàng. Ông bỏ loại chim cu gáy sành ăn, hạt thóc lép không bao giờ nó nuốt vào.

Ông chăm chim cu có khi quên cả bữa ăn nhất là vào mùa lúa chín, dẫu, vắng nhà, chim cu thì các nơi bay về đây đây, ăn no là chúng liệng vòng rào và xuống vườn của ông. Chúng gù nhau tiếng đôi, hoặc đánh nhau vì tranh mất con mái. Ông tôi huấn luyện cho con cu gáy "gọi báo" rồi đi dũ người, tiếng gáy của nó cất lên phân biệt rõ: tiếng gọi chim cái thì thâm trầm, âm thanh nói chuyện nhau như giọng, như mắng mỏ thì thầm, tiếng thách thức với tình địch thì cao, khốc liệt đôi "cúc cù, cúc cù" ra vẻ kiêu kỳ, với ông tôi nó như là vô giá. Có người đi xa bên sườn đồi 20 thúng thóc nhưng ông "thà chịu mất lòng chứ không đi chim cu". Tôi hiểu không phải ông nuôi cao đồ gì, mà vì con chim đã thành bạn tri kỷ, tri âm với ông, đem lại cho ông cái thú vui hiếm có. Ông sắp xếp cho tôi được học hành và giúp việc trong nhà thành nề nếp. Cho công việc và chim cu thì ông không dạy cho - "Chim trời cá nước mà cháu!". Người đi có câu: "Cu ăn cu báo cu đi, ca ăn ca và đi hôm mai" đó thôi (ca là gà theo tiếng địa phương quê tôi).

Ông nói với là để khuyên tôi đừng theo chim chóc mà sao hằng việc học hành, chứ ông thì đã nung lòng với với con chim cu, đâu phải nuôi nó không có ích.

Mất vinh dự đến với ông cháu tôi, khi tôi học hết cấp I thì cấp trên cho đi học trường thi sinh quân khu theo tiêu chuẩn con liệt sĩ. Khó nói niềm vui lớn của tôi buổi ngày có trong tình cảm ông cháu tôi. Ông ôm tôi suốt đêm, xoa đầu, sờ lưng, nắm tay tôi, rồi ông bỏ:

- Bình này, cháu gắng học tập, rèn luyện cho kịp bạn bè, nghe nói thi sinh quân là tập tành vất vả lắm đó.

## Ông tôi và con cu gáy

Viết bởi Administrator

Thứ hai, 11 Tháng 8 2008 09:19 - Lần cập nhật cuối: Thứ tư, 09 Tháng 6 2010 22:44

---

- Ông nói gì, cháu đi xa, cháu lo ông buồn thôi. Hay là ông nói với xã mọt tí ruộng cháu có thể ở nhà. Ý muốn của ông xã cũng ưu tiên mà.

- Đang nghĩ vậy, cháu cứ đi cho mát vong linh cha cháu. Ông còn khoẻ, có con cu gáy, có minh chứng là ông không còn thì gì đâu mà buồn đâu...

Hai năm thấm thoắt trôi qua. Mọt đã a bốn thân trộm cùng húc trộm ng với tôi báo tin ông bệnh nặng, tôi được phép về thăm. Tôi nâng cánh cửa tiệp bước vào nhà thấy ông như cây còi không ngửi được góc giường. Bao nhiêu niềm thương dâng lên, tôi rưng rưng nhòa nước mắt và run lên vì phút giây quá xúc động, còn vì sợ ông giận. Nhưng không, ông như khoẻ ra, ngẩng đầu kỳ vĩ ở nhà rành rở. Rồi ông chỉ cho tôi những ai đã giúp đỡ, chăm sóc ông thời gian qua đó mà đi thăm mà cảm ơn. Hồi lâu, tôi mới hỏi về con cu gáy, ông không nói gì, chỉ dăm dăm nhìn ra cửa... Đến bốn tôi gõ cửa nhà, cho biết chuyện: "Thưa ông Sa, cùng lập với tôi trộm đây, vì cháu bị quá đáng bắt buộc trả lại bốn húc, mấy lần đến gõ ông đi con khờ u cửa nó lấy cu gáy, ông không nghe. Ông bảo: "Con cu y là của thằng Bình, nó đi bắt rồi, ông nuôi đi nay mai nó về là giao phần nó, không thể giao cho ai được". Thưa rồi, tuần sau cu gáy bị ng bị mất vào một đêm mưa. Về ng chim cu, như cái nết hỏi hoi, như tiếng gáy huyên diều cửa nó, ông thì thẩn hốt quanh vườn rồi ra đường, hốt xóm này đến xóm khác, sang các làng bên cạnh như cũ tìm ra, lập nghe ở đâu có tiếng con chim cu, nhưng vô vọng...". Không hiểu có phải vì thế mà ông buồn rồi phát ốm hay không. Tôi thấy day dứt, ân hận vì sợ thiêu u về ng cửa mình thời gian qua, chỉ chực chờ, chăm sóc ông cùng với sự giúp đỡ của bà con xung quanh, nhưng rồi ông không nói với tôi được nữa...

Tôi cảm lòng, chỉ vượt qua nỗi mất mát chửa kịp có dịp tiếp tục ra đi theo con đường bình nghiệp. Một lần về thăm quê, tôi đến một vùng hẻo lánh ông nói, bỗng nhiên thấy có đôi cu gáy đang nhốt ăn như ng hốt cỏ trên nệm màu xanh. Chúng nó nhìn tôi ng ngác, đôi cánh chớp chớp như muồn bay, rồi như muồn , rồi chỉ một tín hiệu nào đó là con ng.

- Không cu gáy gì, ta biết chim muồn tìm về với đất quê ta, với bốn cũ, nhưng ta không muồn chim trong cạnh "chim lông cá chấu" nữa. Hãy vui với đôi với trời cao, gió lồng, sẵn nguyên bốn năng muôn thuở của loài chim muồn với ngàn xanh cây cỏ, với khí hậu đất trời thoáng đãng... Và trong giây phút hoài niệm thiêng liêng, tôi nghe văng vẳng có tiếng con chim cu ở đâu đó gọi bốn như ngày nào ở vườn ông...

## Ông tôi và con cu gáy

Viết bởi Administrator

Thứ hai, 11 Tháng 8 2008 09:19 - Lần cập nhật cuối: Thứ tư, 09 Tháng 6 2010 22:44

---

Trở về thóc thóc, tôi nhìn ra bây giờ tìm được con cu gáy là hiếm. Rồi gòn đã bị phá hủy, các hồ làng chim đã bay biến đi tìm đâu đâu, các vườn cây mận lựu lại chừa để sặc mòi gà chúng trở về được. Hơn nữa, nếu có con nào dúi dúi xuýt hiên thì cũng bị các tay súng hời, giàn nã cao su tìm diệt. Thay thế cho những sợi giây đã từng là bến chèo quê. Nếu ông nói tôi mà biết được thóc có như "tan tác chim muông" như bây giờ thì tôi cũng xa xăm kia, chắc ông cũng ngoài ngoài đi sưu tập tìm con cu gáy của mình ngày nào...

**Nguyễn Văn Hiệp**

**Theo thegioitrongta**